

Trường TH Chu Văn An

Họ và Tên:.....

Lớp : 5

Thứ....., ngày ... tháng ... năm 20.....

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ I

Môn : Tiếng Việt

Thời gian : 30 Phút

Lý Công Uẩn

Lý Công Uẩn sinh năm 974, quê ông ở Bắc Ninh. Cha của ông không rõ tên, mẹ là người họ Phạm. Năm lên ba tuổi, ông được nhà sư Lý Khánh Văn nhận về nuôi. Năm lên tám, ông được theo học nhà sư Vạn Hạnh.

Lý Công Uẩn học rất giỏi, thông minh, am hiểu hơn người nhưng luôn khiêm tốn. Nhà sư Lý Khánh Văn còn mời thầy dạy võ cho Lý Công Uẩn. Thầy dạy võ phải ngạc nhiên vì Lý Công Uẩn thông thạo rất nhanh các ngón võ do thầy truyền dạy. Thế nhưng, cậu bé luôn giữ thái độ nhường nhịn. Khi bị những đứa trẻ lớn hơn bắt nạt, cậu chỉ chống đỡ rồi bỏ chạy chứ không đánh nhau bao giờ.

Lớn lên, nhà sư Vạn Hạnh vào Hoa Lư (Ninh Bình) làm Quốc sư, ông được thầy cho đi theo. Là người văn võ đều giỏi, am hiểu đạo lý, suy nghĩ chín chắn, Lý Công Uẩn nhanh chóng được vua Lê tin dùng, giao đến chức Tả Điện tiền chỉ huy sứ *. Năm 1009, vua Lê Ngọa Triều lâm bệnh mất khi con trai còn bé, sư Vạn Hạnh và các quan trong triều suy tôn Lý Công Uẩn lên ngôi vua. Năm ấy, ông 35 tuổi.

Vua Lý Công Uẩn có đầu óc nhìn xa trông rộng. Thấy đất Hoa Lư chật hẹp, khó mở mang và giao lưu với bên ngoài, ông quyết định dời đô về thành Đại La, nơi đã từng là trung tâm chính trị, kinh tế, có vị trí giáp sông Hồng, thuận lợi cho thuyền bè đi lại buôn bán với mọi miền. Truyền thuyết xưa kể rằng : Mùa thu năm 1010, Lý Công Uẩn từ Hoa Lư dời đô ra thành Đại La. Thuyền của vua vừa đỗ dưới thành, một đám mây tựa hình rồng đã lừng lừng bay lên. Vua nghĩ đó là điềm lành, bèn đổi tên Đại La thành Thăng Long (nghĩa là rồng bay lên).

Định đô mới xong, Lý Công Uẩn cho xây cung điện hoàng, ban bố nhiều chính sách khuyến khích sản xuất, xây dựng chính quyền vững mạnh, có nhiều đóng góp to lớn cho đất nước. Ông mất năm 54 tuổi, miếu hiệu là Thái Tổ nên dân chúng thường gọi là Lý Thái Tổ.

(Theo Truyện kể về các nhân vật trong lịch sử Việt Nam, NXB Giáo dục)

*** Tả Điện tiền chỉ huy sứ :** chức võ quan chỉ huy quân đội trong kinh thành

Khoanh tròn chữ cái trước ý trả lời đúng cho từng câu hỏi sau :

1. Trong học tập, Lý Công Uẩn là người như thế nào ?

- a. Học rất nhanh, am hiểu mọi điều nhưng luôn luôn biết nhường nhịn.
- b. Học rất giỏi, thông minh, am hiểu hơn người nhưng luôn khiêm tốn.
- c. Học rất nhanh, thông minh hơn người nhưng luôn biết nhường nhịn.
- d. Học rất giỏi, am hiểu mọi điều nhưng luôn nhường nhịn, khiêm tốn.

2. Do đâu mà Lý Công Uẩn nhanh chóng được vua Lê tin dùng ?

- a. Do Lý Công Uẩn rất giỏi về võ, am hiểu đạo lí, suy nghĩ chín chắn.
- b. Do Lý Công Uẩn rất giỏi về văn, am hiểu đạo lí, suy nghĩ chín chắn.
- c. Do Lý Công Uẩn rất giỏi cả văn võ, am hiểu đạo lí, suy nghĩ chín chắn.
- d. Do Lý Công Uẩn giỏi cả văn võ, hiểu đạo lí, luôn biết nhường nhịn.

3. Việc dời đô từ Hoa Lư về Đại La cho thấy Lý Công Uẩn là người thế nào ?

- a. Là một vị vua biết nhìn xa trông rộng
- b. Là một vị vua muốn giao lưu rộng rãi
- c. Là một vị vua biết phát triển buôn bán
- d. Là một vị vua muốn mở mang bờ cõi

4. Lí do nào khiến vua Lý Công Uẩn đổi tên Đại La thành Thăng Long ?

- a. Vì vừa đến thành Đại La, vua bỗng thấy một con rồng màu vàng bay lên.
- b. Vì vừa đến thành Đại La, vua bỗng thấy một con rồng cưỡi mây bay lên.
- c. Vì vừa đến thành Đại La, vua bỗng thấy một đám mây hình rồng bay lên.
- d. Vì vừa đến thành Đại La, vua bỗng nhìn thấy đám mây vàng hình con rồng.

5. Dòng nào dưới đây gồm hai từ đồng nghĩa với từ thông minh ?

- a. Sáng dạ, sáng tỏ
- b. tinh anh, sáng dạ
- c. tinh nhanh, sáng tỏ
- d. sáng suốt, tinh hoa

6. Câu nào dưới đây có từ in nghiêng mang nghĩa chuyển ?

- a. Thức ăn phải được nấu *chín*.
- b. Miếng thịt luộc chưa *chín*.
- c. Nghĩ cho *chín* rồi hãy nói.
- d. Cơm trong nồi vừa *chín* tới.

7. Nhóm từ nào dưới đây là từ nhiều nghĩa, là những từ đồng nghĩa, là những từ đồng âm ? Điền câu trả lời vào chỗ trống :

a. tuyết trắng tinh, da trắng trẻo, cánh cò trắng phau

b. sao trên trời, sao chổi, sao giấy khai sinh

c. giữ trẻ, giữ chức, giữ ý

– Nhóm từ nhiều nghĩa là nhóm :

– Nhóm từ đồng nghĩa là nhóm :

– Nhóm từ đồng âm là nhóm :

8. Cho biết từ in đậm (kèm theo VD trong ngoặc đơn) ở cột A là từ đồng âm hay từ nhiều nghĩa (bằng cách ghi dấu + vào cột tương ứng trong bảng):

	Từ đồng âm	Từ nhiều nghĩa
(1) đá (tảng đá, tượng đá, đá bóng, đá cầu,...)		
(2) quả (quả cam, quả ôi, quả đất, quả địa cầu,...)		
(3) đồng (cánh đồng, tượng đồng, năm nghìn đồng,...)		
(4) lá (lá cây, nhà lá, lá thư, lá phổi, lá gan,...)		
(5) lợi (sung lợi, hồ lợi, lợi ít hại nhiều, có lợi cho mình)		

9. Tìm 2 từ đồng nghĩa, 2 từ trái nghĩa với từ in đậm ở cột A và ghi vào từng ô trong bảng :

Từ đồng nghĩa	A	Từ trái nghĩa
.....	im lặng	
.....	rộng rãi	
.....	gọn gàng	